

EVA FRANTINOVÁ: Zavírací hodina

Doba skloněná

Žijeme ve skloněné době
oči nezdvihneme
ty ke mně
já k tobě

Jednou zmizím

Tam kde obráceně sněží
rovina je věží...

Domácí práce

Když něco odchází
vše děláš
nějak pomaleji a přesněji
talíř utíráš dvakrát
protože se chumelí
a ne květinami v květnu
snad i proto děláš
vše pomaleji přesněji
otvíráš zásuvky dávno neotevřené
a pak tě napadne
musím si vyčistit boty
ještě
na cestu tam i zpět

Úkol č. 1

Vystoupej na střešní terasu dnes
zítra se možná nehneš – v mezaninu...

Až jednou

Půjdeme tmou nebo přitímím?
uvidí na nás cesta?
Zažijeme po večeři noc
svítání posledních snídaní?
Rozbije klopýtnutí ochranné sklo
naráží obraz na hladinu nebo na dno?
A kam se ulice proklíká bez nás?
Google nebo Seznam?

Oslovení na řádek

Rozečtená samoto instagramu!

Má mapa

Ztrácím se v knižních rovinkách

Sny

Máš radši ty v drátěné
nebo plátěné vazbě?

xxx

Vyjeli jsme všichni z tiskárny před
oslepený dav
ty jsi byl shozen – cíl – jenom tak ležet
před Velkým vozem
já vyjela záhy z virtuózní dráhy
a tamten hraje v kostky
zurčí mu v dlani
někomu život otevírá sodovku
dalšímu těžké víno
z někoho prchá v deseti
v druhém se vleče do sta
Strach z posledních stop
Co bude před nimi
za nimi
záháže je pískem vítr
vysuší slunce
vztáhnou se po nich ruce?

Jsme

Dvě noty v písni Pomlka
odzpívá nás čas?

Z deníku hudby

Soumračná obloha
pomlka pro boha
obloha vymetená
Devátá Beethovena

Od A do Zet

První zvonění
poslední sklonění...

Až jednou

Budu chodit s papírovou cedulí kolem krku
Hledám toho kdo mne potřebuje
třeba se do mne znovu vpáčíš
něžným pakličem
a nebude to o ničem

Byli jsme tu

Nakrátko
jak zamlžené zrcátko

Ciferník

Proč jdeme pomaleji
za časem
když mu hoří za patama?

Výletní

Krabice s prášky...
(tvá města
pohoří
značky)

Kostky

Při smíchu se tvář rozzáří
při pláči zkriví...
(a proč to první nás složí
druhé rozhází?)

Být

Perem – aby mnou psalo
Smyčcem – aby se hrálo
Adresou
na kterou dopis dálky zanesou
Počasím
sem tam déšť i stín
Osmnáctikarátovým puncem
slunce

Něhou
jednou nám koupí drážní domek
Zrcadlem
postojí před ním šťastné náhody
Účesem
česaným v protisměru
Veslem tvé řasy
napříč zeměpásky
Hvězdou
jíž války nežnou
Být...

Trhací kalendář

Stát proti němu – čelem!

Nikdo nepřečte

Vzlyky
(vykřičníky)

Most

I když stojí je na procházce s námi
pod hvězdami
nad hvězdami

Pohled do očí

Vítá se jím i loučí
načíná víno
dopíjí ...
(pohlede
tajemná sloučenino...)

Medailon o dvou pláštích

Jako bělásci tvé vlásky
uvnitř
všude se mnou
zašustí křídly

Bezděčný nekrolog za Věrou Kunderovou

V LUKU 2024/36 jsem v recenzi pomlouvačné knihy *Falešný knír* napsal odstavec o paní Věře Kunderové, která je v té knize nepravdivě líčena jako štěkající na svého muže Milana. V té recenzi je odstavec, z něhož se po pouhých devíti dnech stává bezděčný lapidární nekrolog; v něm snad nemusím změnit ani slovo:

Zatímco Milan Kundera je ve Falešném kníru sledován jakoby s porozuměním, jeho žena paní Věra se líčí jako vulgární podezřívavá semetrika, jež Milana podezírá z posedlosti sexem a rozčileně vyřáží „kde jste šukali“ a „štěkla na něj“, aby ji neštilal a řekl pravdu. Autor, který předvádí neustále, jak zná Kunderovo dílo a osobnost, bezostyšně překrucuje, a nemůže nevědět: paní Věra byla od sezná-

mení s MK jeho trvalou oporou, ochránkyní před dotěrnými zvědavci, partnerkou na vysoké úrovni a nakonec po mnoho let zastávala roli jeho literárního agenta. Není těžké porozumět, proč je ve Falešném kníru zesměšňována: je trnem v oku všem Kunderovým nepřítelům i falešným přátelům.

Než jsem mohl při své pomalosti recenzi paní Věře poslat, jak jsem jí slíbil, přišla 14. září zpráva, že zemřela. Nemohu už k citovanému odstavci dodat nic než pár slov. Podle její vůle se do Brna vrátí k jeho uložení Milanův popel a do Knihovny Milana Kundery přibude vše, co opatrovala paní Věra u sebe až do své smrti v Le Touget (Normandie).

Ač paní Věra v letech svého dospívání a dozrávání v osobnost zprvu recitátorskou, a než ji objevil Milan Kundera, jehož partnerkou a pak ženou se stala, věru nebyla dobovými poměry vůbec hýčkána, ba právě naopak těžce sužována, nikdy tehdy, ani pak za návratu ke kapitalismu neztrácela nic ze své noblesy, soudnosti, přímocharosti a rozhodnosti, s jakou bránila muže svého života proti všem narušovatelům jeho soustředění k dílu i proti různě motivovaným útokům na něj. Milan Kundera mi o ní 10. února 1997 napsal „...Ty víš, co je to Vera, veracitě, pravda!“.

Nic přesnějšího o paní Věře nelze říci.

MILAN BLAHYNKA

FOTO - Ivo HAVLÍK

VÝSTAVA UMĚNÍ K JUBILEU SNP MUSELA ČELIT MEDIÁLNÍMU ÚTOKU

Před 80 lety, 29. srpna 1944, v Banské Bystrici vypuklo Slovenské národní povstání. Tento dějinný akt se stal předmětem mnoha uměleckých ztvárnění od filmu, přes fotografii, obrazy, známky, sochy, plakety, busty, pamětní tabule, monumentální památníky, grafiky a mnohé jiné formy uměleckého ztvárnění.

Dr. Ladislav Skrak, který byl kdysi tajemníkem ministra kultury SSR Miroslava Válka shromáždil jako předseda Výtvarného odboru Matice slovenské a předseda Klubu výtvarníků a výtvarných teoretiků při SZPB obrazy z depozitu SZPB, slovenských galerií, jakož i soukromých sbírek, aby je vystavil na oficiální výstavě k SNP, dominují na ní díla modernistů a pozdních modernistů.

Výstavu připravily – Slovenský svaz protifašistických bojovníků a Klub výtvarníků a výtvarných teoretiků, Matice slovenská, Společnost Ladislava Novomeského.

Jak píše Lukáš Perný na serveru !Argument, díla předních mistrů se těší mimořádně pozitivním reakcím publika. Nejvíce obdivu získali Martin Benka, Juraj Drexler, Imro Weiner-Král, ale také Vincent Hložník, Ludovít Fulla, Orest Dubay či Elena Lazinovská. Výstava zahrnuje protifašistické plakáty, známky, sochy partyzánů

jako Kukorelli nebo Nálepka, studie památek Slovenského národního povstání, busty Husáka, Šmidkeho, Novomeského, Dubčeka, Gabčíka, Nešpora a Svobody, různé a experimentální artefakty, jako je smaltovaný artefakt s podpisy partyzánů od M. Gašpara. K vidění jsou také originální povstalecké skice Martina Benky a dřevoryty Ľudovíta Fully, včetně jeho ikonické mírové vize s holubicemi nebo originální vydání povstalecké Pravdy.

„I v době jednoho z nejvýznamnějších výročí, 80. výročí slavné historické události, se budeme přesvědčovat a připomínat, že hodnoty demokracie byly vybojovány v boji proti fašismu a nacismu. Naši umělci se k tomuto výjimečnému, vítěznému, ale i tragickému tématu a podnětům hrdě vyjádřili a stále vyjadřují,“ řekl předseda SZPB Viliam Longauer při zahájení výstavy.

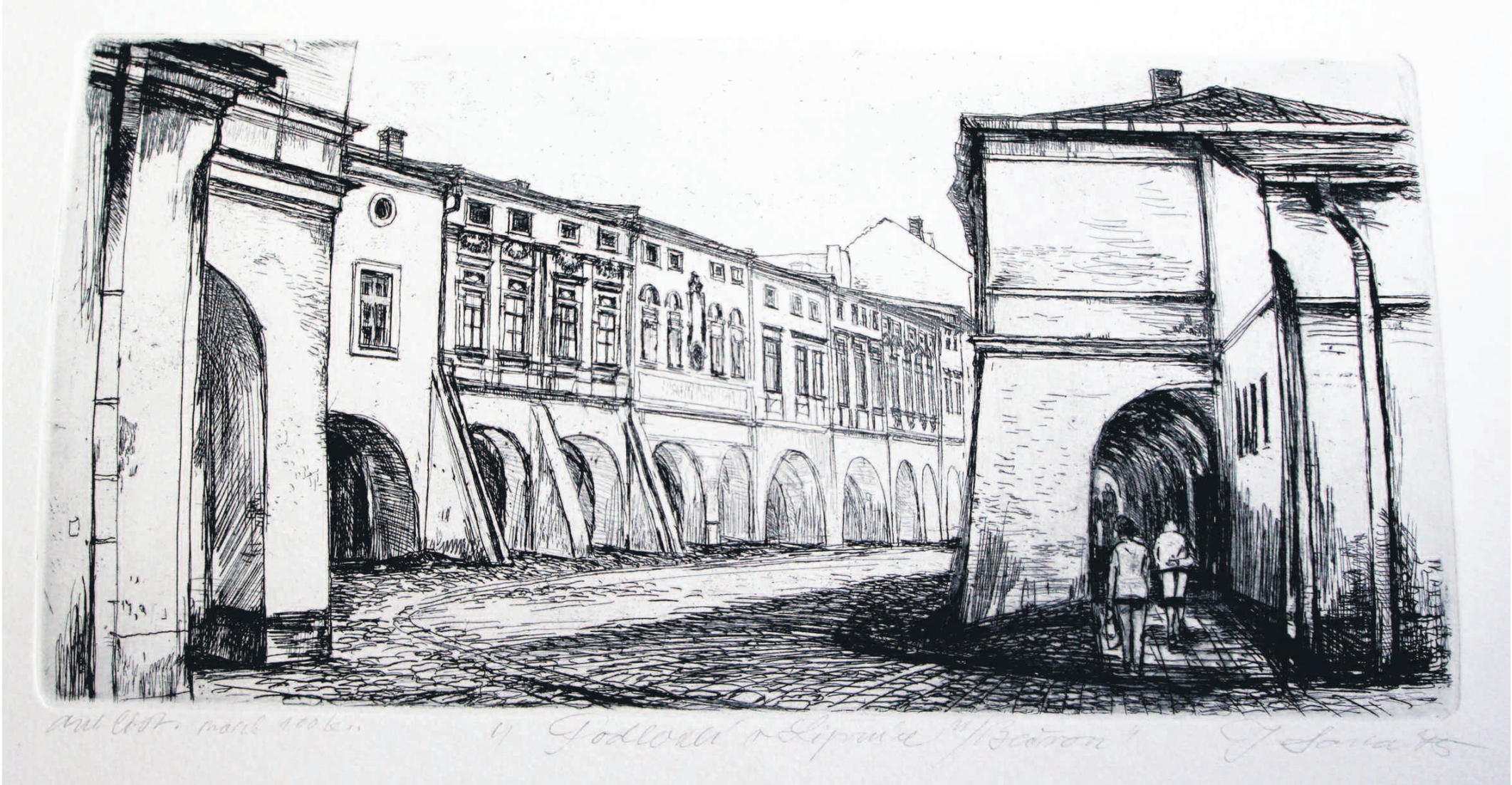
Vystaveno mimo jiných je dílo Imro Weinera-Krále, který se připojil k protifašistickému hnutí ve Francii, k francouzským makistům. Jeho obrazy jsou přímo ikonické, protože znázorňují internacionální spolupráci při strečnianských bojích o Strečno.

I z Bratislavy přijeli upřímní milovníci umění, kteří se nenechali odradit silnou mediální kampaní proti činnosti Matice slovenské a Slovenského svazu protifašistických bojovníků.

Odehrál se také mediální útok, který komentuje Dr. Skrak: „Redaktor deníku SME Burčík, který dne 21. 8. 2024 pseudopravodajským způsobem reagoval za podpory komentářů a reakcí urážlivého a posměšného typu na to, že Ivan Gašparovič i přes svůj spontánní zájem o účast na vernisáži zrušil svou účast z důvodu hysterické hráze, kterou si živly vynutily před budovou a sálem Ministerstva kultury Slovenské republiky. Redaktor deníku SME měl v úmyslu „vyfotit“ sochařský portrét bývalého prezidenta Slovenské republiky.“

Kurátor Dr. Skrak k tomu pokračuje: „Výstava Hodnoty a odkaz k 80. výročí Slovenského národního povstání navazuje na dlouhodobý soubor výstav národně-historického charakteru, které pořádal náš Klub výtvarných umělců a teoretiků k výročí Slovenského národního povstání a hodnotám cyrilometodějské tradice. Několik takových výstav slavnostně a protokolárně připomnělo osobnost J. Nálepky v zahraničí a na základě společné výstavy autorů a děl představily v zahraničí slavný historický, ale i slavný umělecký odkaz Slovenského národního povstání. Jejich poselství je jednoznačné: historicky je třeba v boji proti lži a hysterii na tento odkaz navázat.“

(redluk)

Dokončení ze str. 1
Zůstanou

Stíny laviček - dýchnou v nás
když přisedává čas

Bez záruky

Je snad kvetoucí kaštan
přislíbem
že ho spatříš?

Provozní doba stárí?

(V záhadném kalendáři)

Láska

Čím jako kopí brousí i tvůj stín
že míří na srdce
padá do hlubin...

Čistě

Možná jsme zahlédli cíp ráje
uslyšeli růst drahé šlépěje
a sykot sírky nad lampou
starost po kapsách úžas na čelech
před přibouchnutím dveří
volání našich jmen

Látka kterou nosím

Na líci radostný lesk
na rubu rezný stesk

Blesk

Kde je ta střecha nad námi
kam ji odnesli
proč se utrhla
kdo ji pustil z klece
o kterou tlučeš křídly...

Je štěstí dát si

Hlt svítání – k snídani...

Než se čas lesem mihne

Tvé i mé dlaně
– každý den tráví na čekané

Báseň o životě nechce spát

Ve čtyři ráno
kope do mých vrat

Paňáca

Klávesy ztichly
spí na filcových polštářích
zrušili jim let
Praha – Smích
a opona šla dolů

JOSEF SASKA - PODLOUBÍ V LIPNÍKU NAD BEČVOU

Autor koncem července oslavil 75. narozeniny. Tyto autorské tisky byly jeho první zakázkou po absolvování Akademie výtvarných umění v Praze v ateliéru prof. Vojtěcha Titelbacha. Posléze dělal aspiranturu v ateliéru doc. Ladislava Čepeláka a též na pařížské L'Academie Goetz (prof. Henri Goerz). Od roku 1977 je členem SČUG Hollar. Jeden z posledních českých grafiků, který si v pražském ateliéru tiskne sám, obrazy maluje v Nové Vsi u Světlé nad Sázavou v okrese Havlíčkův Brod.

(ivo)

K. H. BORODUBSKÝ

Modlitba k české Valkýře

Motto: „Prosím, vyřídte blbečkům, kteří se stále nevyrovnali s naší pomocí Ukrajině, že vrtulníků máme dost. Děkuju“
– ministryně obrany Jana Černochová (ODS) 15. září 2024.

*Mocná paní Afročeško
s nekorektním jménem,
tohle se mi píše těžko.
Nechlubím se lénem*

*ani žádným vládním křeslem.
Nemám k ruce armádu.
Já se řídím prostým heslem.
Chci žít – a ne o hladu!*

*A proto vás snažně prosím
o mírový taneček!
Ať smrt jinde kosti koší!
Zdraví vás váš blbeček!*

(**VALKÝRA** je ženská nadpřirozená bytost severské mytologie. Doslovný překlad by zněl – „ta, která vybírá ze zabitých“. Valkýry přicházely na krvavá bojiště a braly si duše bojovníků padlých v bitvě. Podle jiných teorií valkýry přímo rozhodovaly o životě a smrti. Jedoucí na okřídlených koních sloužily bohu války a smrti Ódinovi. Jako předzvěst smrti budily respekt a strach.)

VEČER S ARNOŠTEM LUSTIGEM

a jeho dcerou Evou. Pořádá Městská knihovna v Benešově (Malé náměstí) v úterý 1. října od šesté večerní hodiny. Hostem pořadu bude spisovatelka Ladislava Chateau. Autorka LUKu představí svou novou knihu rozhovorů Život, nebo psaní?, s podtitulem Arnošt Lustig v rozhovorech, zamyšleních a literárních textech.

FOTOFEJETON z besedy o životě a díle básníka Karla Sýse 12. září. Účastníky srdečně přivítal ředitel Slovenského domu v Praze Vladimír Skalský a připomenul své přátelství s nedávno zesnulým básníkem. Promluvili a vášnivě diskutovali: Jiří Záček, Eva Frantinová, Lubomír Brožek a Jaroslav Čejka (snímek č. 1), Milan Blahynka (č. 2), Dušan Spáčil (č. 3), herečka Eva Miláčková (č. 4), Sýsovy oblíbené melodie na klavír hrála Eva Bastlová (č. 5). Poslední záběr hledí do zaplněného sálu Slovenského domu. Fotografoval Ivo Havlík